

TRANØY KOMMUNE
Stabsenheten

Fylkesmannen i Troms
Postboks 6105

9291 Tromsø

FYLKESMANNEN I TROMS	
S.nr. 12/230	Dok.nr. 46
06 MAI 2013	
Ark.kode	60
Saksbeh.	EPE

Saksnr. 09/ 1010
Saksbeh. Trond Eidissen
Saksbeh dir telefon 77874006

Arkiv
F40 &80

Deres ref.

Dato
23.04.2013

SVAR - SJUMILSSTEGET - SATSING PÅ BARN OG UNGE I TROMSKOMMUNENE - OPPLÉGG FOR KOMMUNALANALYSE 2012

Vi viser til brev datert 2.3.2012 vedr. ovennevnte sak og kommunens vurdering av tjenestetilbudet som skal sikre at barnets beste blir ivaretatt i tråd med sentrale artikler i barnekonvensjonen. Vi beklager at vi ikke har svart tidligere, men brevet har ved en inkurie blitt forlagt hos oss.

Vi sender med dette rapport med utgangspunkt i "Sjumilssteget" og folderen "Kommuneanalysen 2012 – kontrollspørsmål:"

Steg 1: Medbestemmelse

Hvilke organer og systemer har kommunen etablert der barn kan utøve medbestemmelse – hvem foreslår saker og hvilke saker behandles der?

Kommunen har etablert barne- og ungdomsråd hvor elever fra 5. til 10. trinn er representert. Rådet består av 6 elever fra hver av de to skolene i kommunen. Første møte ble avviklet 1.februar 2013, og nytt møte ble avviklet 18.april 2013. Kommunestyret har oppnevnt veileder for barne- og ungdomsrådet. Rådet har utarbeidet egne vedtekter. Disse ble vedtatt i Tranøy kommunestyre 23.april 2013. Rådet har også uttalt seg vedr. samfunnsdelen i kommunedelplanen hvor et av satsingsområdene er "Barn og unge." Rådet foreslår selv saker, og elevene fra de to skolene kommer også med innspill. Av andre saker kan nevnes; opprettelse av fritidsklubb i sørkommunen, praktisering av fraværsordning ved deltakelse i barne- og ungdomsrådet, utarbeidelse av møteplan.

Videre har barne- og ungdomsrådet tale- og møterett i kommunestyret og i alle utvalg, de deltar i styret for ungdomsklubbene, og de har elevråd ved skolene samt skolemiljøutvalg.

Barnehagene gjennomfører barnesamtaler og planleggingsmøter hvor barna er deltakere.

Postadresse:	Telefon	Telefax	Bankgiro	Konto komm avg
Vangsvikveien 298	77 87 40 00	77 87 40 01	4811.07.00051	4811.07.00868
9304 VANGSVIK				
e-post: postmottak@tranoy.kommune.no				

Hvordan sikrer kommunen opplæring knyttet til Ungdomsråd eller andre organisasjoner som barn deltar i?

Vedtektene sier at det er kommunen som er ansvarlig for opplæringen. Veileder/sekretær står for opplæringen. Videre har vi et samarbeid med Troms fylkeskommune vedr. opplæringsseminar på Finnsnes. Ordfører og rådmann har også vært inne i forhold til opplæring. Det vil fra veileders side bli gitt løpende opplæring i forhold til lover og avtaleverk.

Hvordan sikrer kommunen at barnas interesser ivaretas etter plan- og bygningsloven, herunder at det er tilstrekkelig friluft- og rekreasjonsområder?

Kommunen har en person som er barnas talsperson i plan- og byggesaker. Denne personen skal ha nær kontakt med planavdelingen i kommunen. Denne personen er utpekt av kommunestyret. Kommunen sender sakene til talspersonen og barne- og ungdomsrådet slik at sakene kan bli tatt opp her.

På hvilken måte sikrer kommunen at barn blir hørt når kommunen tar avgjørelser som angår dem personlig?

Barne- og ungdomsrådet blir invitert til å delta på kommunestyremøtene der de har talerett i saker som angår dem. Saker blir også sendt fra kommunen til barne- og ungdomsrådet for behandling.

I barnevernssaker søker man å følge kravene i loven om barns rett til å bli hørt, men understreker behov for individuelle vurderinger i hvert enkelt tilfelle. I skolene er elevene med på foreldrekonferanse. Barn deltar av og til også på ansvarsgruppemøter, som oftest ved starten av møtet (ca. 15 min.) for så å gå tilbake til klassen.

Hvordan har kommunen sikret at barnas medbestemmelse er reell?

Som ovenfor nevnt, så er det opprettet barne- og ungdomsråd. Rådet kan invitere ordfører, rådmann eller andre fra administrasjonen til møtene. Dette gir barn og unge en god mulighet til å fortelle hva de ønsker i sitt nærmiljø.

I forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel så har kommunen tatt et krafttak for å gi barn og unge medbestemmelse.

Steg 2: God omsorg

Hvilke tiltak har kommunen etablert for å styrke foreldrenes mulighet til å få informasjon om og tilgang til råd eller nødvendige tjenester som kan styrke dem i foreldrerollen?

Helsetjenesten i skolen m/helsesøster treffer foreldrene og har nær kontakt med foreldrene fra barnet er født og ut grunnskolen. Det er innarbeidet rutiner i helseprogrammet for styrking av foreldrerollen. Tjenesten er lovpålagt i kommunen.

Barnevernet har jobbet med å bli et mer åpent barnevern. Foreldre søker råd og veiledning om hvor de kan henvende seg.

Når skolene avdekker behov for tiltak, så er det skolene selv som tar ansvar for å informere og anbefale tiltak ovenfor barnevern, PPT, helsesøster eller BUP. Foreldre blir i liten grad involvert, bortsett fra å godkjenne at tiltak settes i verk. Foreldre tar i liten grad direkte kontakt med disse faginstansene for å få hjelp.

Hvilken oversikt har kommunen over behovet hos foreldrene og hvilken vurdering foreligger om tiltakene i den sammenheng er "egnet bistand?"

Kommunen har ikke satt i verk tiltak for å få en slik oversikt. De enkelte tiltak vurderes underveis, og det opprettes ansvarsgrupper.

Hvordan sikrer kommunen at de kommunale tjenestene evner å samarbeide og samhandle om å gi hjelp til barn og foreldre etter prinsippet om tidlig intervensjon?

Helsetjenesten tar kontakt med andre samarbeidspartnere der det er behov. Individuell plan benyttes når flere parter skal arbeide opp mot barnet.

Politiet har deltatt i et informasjonsopplegg på Stonglandet skole for elever, foreldre og elever på voksenopplæringa.

Samarbeid skjer i form av ansvarsmøter. Helsesøster besøker skolene en gang hver uke, og har da kontortid på skolene i 2,5 timer. Tjenesten er rettet mot elevene og ikke foreldrene. Foreldrene kontaktes når man opplever elever i faresonen.

Hvilke tverretatlige kompetansetiltak har kommunen etablert for å sikre at ulike tjenester (herunder skole og barnehage) kan avdekke problemer, samt undersøke, igangsette og evaluere tiltak som igangsettes?

Helsetjenesten skal starte et informasjonsopplegg vedr. kjønnslemlestelse og tvangsekteskap.

I hvilken grad samarbeider kommunen med frivillige organisasjoner, Inn på Tunet mv. for å sikre gode oppvekstvilkår for barna?

Frivilligsentral er etablert, men samarbeidet er ikke kommet i gang ennå.

Hvordan sikrer kommunen, herunder NAV, at barnas særlige behov for bistand eller tiltak rettet mot barna selv blir særlig vurdert når foreldrene søker bistand?

-

Hvordan sikrer kommunen at tjenestene har faste rutiner og samarbeid som kan bidra til å avdekke og samordne barnas særlige behov for tiltak som kan bedre deres levestandard og mulighet til å delta i samfunnet på lik linje med andre barn?

Helsestasjon og skolehelsetjeneste har dette nedfelt i veileder m/forskrift. Foreldre, skoler og PPT, BUP og andre spesialisthelsetjenester er viktige samarbeidspartnere. Dette gjøres gjennom ansvarsgruppemøter og skole/hjem samarbeid.

Ansvarsgruppemøtene avvikles med jevne mellomrom.

Har kommunen planer eller konkrete tiltak som kan ivareta barn og unges boligbehov i forhold til et trygt nærmiljø?

Det har hittil ikke vært behov for barneboliger. Men det er planer om etablering av boliger for vanskeligstilte, herunder ungdom.

Det er utarbeidet en Kommuneplan (samfunnsdel) hvor behovet er forsøkt trukket inn.

Steg 3 – Særskilt vern og støtte

Hvordan sikrer kommunen at barn, uavhengig av hvilken kommune som har foretatt plasseringen, får tilstrekkelig oppfølging i barnehage eller skole, fra helse-, sosial- eller barneverntjenesten?

Gjennom skolenes kontakt med helsesøster og barnevern (ansvarsgruppemøter). Det er skolenes ansvar å avdekke skolefaglige hjelpebehov og gjennom PPT søke kommunal ressurs for barnet (egentlig er det foreldre som søker, men som oftest fyller skolene ut skjemaet).

Barnevernet følger opp meldinger de får. Det avvikles samarbeidsmøter med andre instanser.

Hvordan sikrer kommunen at tilsynsførerne for barn i fosterhjem er kompetent, at tilsynet utføres i tråd med sentrale retningslinjer, og at det gjøres en periodisk vurdering av barnets tiltak?

Det velges tilsynsførere som passer til barnet og familien. Tilsynsførerne har ofte høy utdanning, og kan både kommunisere og observere. Tilsynsførerne tilbys også kurs i regi av Bufetat. Barnevernet har møte med tilsynsfører før oppstart, og er med i møter i fosterhjemmet. Barnevernet skal også sørge for at det blir gjennomført tilsyn.

Barnets tiltak evalueres fortløpende. Det utarbeides tiltaksplaner.

Da barnevernet er interkommunal tjeneste etter vertskommunemodell, har kommunen lite innsyn til å kunne kontrollere faktisk gjennomføring.

På hvilken måte sørger kommunen for at barna kan ha kontinuitet i oppdragelsen og kontakt med sin biologiske familie og sitt tidligere nettverk?

Kommunen legger til rette for samvær, videre hjelper kommunen til med å dekke reise- og oppholdsutgifter i forbindelse med besøk til biologisk familie og tidligere nettverk.

Hvordan sikrer kommunen at det er et tilstrekkelig samarbeid med tanke på å hjelpe barna i tida fram til 18 årsdagen og senere fram til fylte 23 år?

Barnevernet og fosterforeldre snakker med barna som fyller 16 år om tiden framover, og de muligheter som finnes.

Steg 4: Vern mot vold og overgrep

Hvordan sikrer kommunen at det bygges opp god nok kompetanse for å møte alle former for vold og overgrep mot barn i kommunen?

Kommunen har ikke utarbeidet egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner.

Når det gjelder helsetjenesten, så er denne tilknyttet psykiatrisk sykepleier og helsesøster. Disse har kompetanse til å samtale med barn i forbindelse med problemstillingen. Skolenes ansvar er å melde fra og sørge for at ansatte har kompetanse til å melde fra. Helsesøster og barnevern er skolenes kontaktpersoner.

Hvilke planer, rutiner eller systemer har kommunen etablert som kan sikre avdekking av, melding om og faglig bistand til barn som utsettes for vold? Er det system for rullering av disse?

Helsetjenesten og skoletjenesten har klare regler for samtaler og meldinger når barn utsettes for vold. I planene er det fastsatt hvilke instanser som skal ha meldingen.

Hvordan sikrer kommunen at barna i kommunen vet hvor de skal henvende seg hvis de ønsker å ta opp vold som har rammet dem selv eller noen de kjenner?

Helse- og skoletjenesten har klare regler for samtaler og hvilke meldinger som skal gis når barn utsettes for vold (hvilke instanser som skal ha meldingen etc.). Skolen har et ansvar for å lære elevene å sette grenser, og når det er tid for å si fra i forhold til overgrep.

Hvordan vil kommunen beskrive samarbeidet på dette området med instanser utenfor kommunen?

Kommunen har et godt samarbeid med andre faginstanser der man føler et behov, og også godt samarbeid i forhold til spesialisthelsetjenesten.

Politiet besøker skolene minst en gang pr. år, og driver forebyggende arbeid.

Steg 5: Fullverdige liv

Hvilke råd/organer/koordinerende enheter har kommunen etablert for barn og unge som har behov for langvarige og koordinerende tjenester og hvordan sikres at disse barna har effektiv adgang til slike tjenester? Hva viser evt. brukerundersøkelser?

Rådet for funksjonshemmede. Etablering av ansvarsgrupper. Støttekontakt for å hindre sosial diskriminering.

I hvilken grad har kommunen tilrettelagt tilbudet slik at barn med funksjonsnedsettelse har tilgang til offentlige bygg, slik at de kan nyttiggjøre seg tilbudene på lik linje med andre barn?

I alle nye planer og i planer som inneværende år er revidert, så er det lagt inn krav om universell utforming. Kommunen har ennå et stykke igjen før alle offentlige bygg er tilrettelagt slik at det letter tilgangen for barn med funksjonshemming. Nye bygg blir tilrettelagt for dette.

Hvordan arbeider kommunen for å forhindre at barn med funksjonsnedsettelse utsettes for diskriminering i forbindelse med sosial integrering?

Det arbeides gjennom samtaler med barn og deres foreldre, samtaler med skole og andre involverte parter.

Hvordan sikrer kommunen at prinsippet om universell utforming innarbeides i kommuneplanarbeidet?

Gjennom regelverket knyttet til plan- og bygningsloven, herunder planbestemmelsene i kommuneplanen og i alle reguleringsplaner er det krav om universell utforming. Tanken om universell utforming går som en rød tråd i all planlegging, også i byggesaksbehandlingen.

Steg 6: God helse

Hvordan sikrer kommunen at alle barn kan leke og ferdes trygt mellom hjem, skole- og fritidsaktiviteter?

Sikring av gang- og sykkelstier på Stonglandseidet og i Vangsvik

Hvordan legger kommunen til rette for at alle barn kan være fysisk aktive ut fra sine forutsetninger, både i skolen og i fritid?

Gymsalene i begge skolene leies ut til barn og ungdom på ettermiddag og kveldstid. Det er oppført ballbinger ved begge skolene, og det er også søkt om betydelige tippemidler for å få råd til å bygge nærmiljøanlegg, klatreanlegg og balløkker. Bassengene ved de to skolene leies ut 6 mnd i året.

Friluftskartlegging er utført. Reguleringsplaner til boligformål skal opparbeide lekeplass etter bestemte kriterier.

Arealplanen legger opp til satsing på gang- og sykkelveier i tilknytning til nye boligområder og skoler.

Hvordan sikrer kommunen at den har oversikt over de lokale utfordringene som gjelder barns helse og trivsel?

Legetjenesten (samfunnsmedisin/kommunelege 1) og helsesøstertjenesten skal ha oversikt over folkehelsen i kommunen. De skal også se til at barn og unge har god helse og trivsel. Skolehelsetjenesten har et program som gjennomføres på skolen på ulike trinn.

Det er videre etablert et barne- og ungdomsråd, som igjen fatter vedtak, og sier sin mening i kommunestyret.

Hvordan ivaretar kommunen barn og unge i rusmiddelplaner og tiltak ovenfor pårørende eller tiltak ovenfor barn og unge selv?

Barn og unges interesser skal ivaretas gjennom rusmiddelpolitisk handlingsplan og tildeling av skjenkebevillinger.

Hvordan sikrer kommunen at det er fokus på planer og tiltak for å styrke barns psykiske helse?

Begge skolene i kommunen har i flere år startet skoleåret med et prosjekt "Psykisk helse i skolen." Dette har avgjort ført til positive resultater. Gjennom ansvarsmøter i skolen tar man også opp psykisk helse, men dette er da på det individuelle plan.

Hvordan sikrer kommunen at barn og unges helsetjenester ivaretas gjennom god nok helsestasjons og skoletilbud?

-

Hvordan sikrer kommunen et reelt kommunalt tilbud om habilitering og rehabilitering til barn og unge?

-

Steg 7: God utdanning

Hvordan sikrer kommunen – gjennom et tverrfaglig samarbeid, at barn som pedagogisk eller sosialt har behov for ekstra oppfølging i skole, barnehage, får slik oppfølging?

Ansvarsgruppemøter. Det er skolens oppgave å avdekke behov, foreslå faglig utredning/veiledning fra PPT, og så søke om ekstra ressurs til barnet. Skolene har gode rutiner på samarbeid i forhold til PPT. Det er en egen handlingsplan mot mobbing i skolene.

I hvilken grad har kommunen rutiner eller kompetanse på å kartlegge risikobarn i barnehage og skole og treffe tiltak ovenfor denne gruppen?

Barnehagene benytter kartleggingsprogram, og skolene har rutiner på å avdekke hjelpebehov, kontakte hjemmet og gi signaler i forhold til hjelp eller støtte. PPT brukes i stor grad. Kartleggingsprogram benyttes. Helsesøster skal videre være pådriver gjennom samarbeid med skole og hjem gjennom kompetanse og kartlegging av risikobarn.

Hvordan sikrer kommunen, som skole- og barnehagemyndighet, tiltak for å styrke det psykososiale arbeidsmiljøet/forebygge mobbing blant barna både i skole, barnehage og i barnas fritid, evt. i samarbeid med frivillig sektor?

Skolene og barnehagene har rutiner for håndtering av meldte mobbesaker. Det gjennomføres trivselsundersøkelser minimum en gang pr. år.

Hvordan sikrer kommunen kompetanseutvikling og tverrfaglig samarbeid rundt barnehage- og skolebarns psykiske helse?

Både skole- og barnehageansatte kunne med fordel ha hatt mer kursing rundt dette med barns psykiske helse. Det er etablert ressursteam på skolene.

Hvordan sikrer kommunen at det er oppdaterte beredskapsplan i hver enkelt skole og barnehage, og at disse henger sammen med kommunens overordnede kriseplan?

Skolene og barnehagene har beredskapsplaner som skal følges dersom en krise oppstår. Disse planene er knyttet opp mot kriseplanen for kommunen som også er tilgjengelig på skolene og i barnehagene.

Hvilken praksis og utviklingsmål har kommunen for samarbeidet mellom hjem og barnehage/skole?

Barnehagene og skolene har en plan for skole/hjemsamarbeidet. Skolene har samtaletid etter årsplan en gang pr. halvår, ofte hyppigere, videre elevsamtaler/foreldresamtaler.

Hvilke planer og tiltak har kommunen i skolesystemet eller tverretattlig, utarbeidet for å forebygge frafall i den videregående skolen? Hvordan virker disse?

I de tilfeller hvor man ser at videregående skole kan bli en utfordring for elev, er det etablert kontakt med oppfølgingstjenesten og PPT. Man besøker videregående skole før start, og man avvikler ekstra møter med rådgiver. Rådgiver orienterer elev og foreldre om søknad på særlige vilkår og om mulige alternative utdanningsprogram. Opplæring i bedrift kan også være et alternativ. Kommunen har også ei håndbok for overganger hvor overgangen fra grunnskole til videregående skole er tatt inn.

Hvilken oversikt har kommunen over antall og bakgrunn for de barna som kommer fra andre religiøse, språklige og etniske minoriteter i kommunen, herunder samiske barn?

Introduksjonsklasse, voksenopplæring og flyktningetjeneste er integrert i skolen (Stonglandet læringscenter).

Helsesøster skal ha oversikt over de barn som er registrert og som har vært inne til kontroll. Skolene har til enhver tid oversikt på hvor mange barn som har en annen religiøs, språklig og etnisk bakgrunn.

Hvordan sikrer kommunen at disse barna får bruke sitt språk og utøve sin kultur i barnehage, skole og fritidsaktiviteter, ev. i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner?

Skolene og barnehagene har egne planer for dette.

I hvilken grad er barnehager, skoler eller kommunens kulturskole et reelt tilbud som kan fange opp barnas ønsker om å delta i kulturell og kunstnerisk virksomhet?

Vi har en kulturskole som er for alle, alle som søker, får plass. Videre søker skolene å oppfylle sin del av læreplanen.

Hvordan sikrer kommunen at man ved planer og tilrettelegging, stimulerer til bruk av lokaler eller områder for lek og kulturelle utfoldelse, evt. i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, herunder idretten?

Vi har en vedtatt kommunal plan for idrettsanlegg, både i forhold til rehabilitering og investering i nyanlegg. Anleggene er forebyggende og stimulerende arenaer for barn og unge. Kommunale lokaler leies ut gratis til barn og unges aktiviteter.

Spørsmålene er besvart ut fra den kunnskap kommunens ledelse sitter inne med innenfor de ulike områdene.

Med hilsen
Tranøy kommune

Trond Eidissen
konsulent